

సంపాదకీయం

పెనుమార్చు

పాతికేళ్ళక్రితం లాలూ యాదవ్ పార్టీ ఆరేడీతో తన రాజకీయ ప్రస్థానం ఆరంభించి, పన్నెండేళ్ళక్రితం నితీశ్ కుమార్ పార్టీ జేడీయూలో చేరి, మూడేళ్ళలోనే అత్యధికసంఖ్యలో గెలిచి సామ్రాట్ ఛౌదరి నేడు బిహార్ ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణస్వీకారం చేయబోతున్నారు. యాభైఏడేళ్ళ వయసులో రాష్ట్రాన్ని ఏలబోతున్న తొలి బీజేపీ ముఖ్యమంత్రి అయిన, గత ఏడాది అక్టోబర్ లో బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికల ప్రచారం సందర్భంగా అమిత్ షా తాహూర్ ప్రజలతో ఓ మాటన్నారు. సామ్రాట్ ఛౌదరిని గద్దెమెజారీతో గెలిపిస్తే, అయినను ప్రధానమంత్రి సరేంద్రమోదీ ఒక అత్యంత ముఖ్యమంత్రిగా మారేస్తారని. ఎమ్మెల్యేగా గెలిచి సామ్రాట్ ఛౌదరి మళ్ళీ డిమాండ్ సీఎం కావడమే కాక, కొద్దిసేపల్లోనే ఏకంగా రాజ్యాపాలకుడైనారు. లాలూ ప్రసాద్ పక్షాన రద్దీదేవి రాష్ట్రాన్ని ఏలబోతున్న కాలంలో ఓ చిన్న మంత్రిగా ఉన్న సామ్రాట్ ఛౌదరి, అతివేగంగా ఎదిగి పాతికేళ్ళ తిరిగిసరికి సీఎం కర్పీల్ కార్యచర్య అశ్రద్ధ కలిగిస్తుంది. విస్తృతమయంనుంచి పార్టీకోసం చెయ్యవచ్చు, కనీసం డిమాండ్ కుడా దక్కని అనేకమంది సీనియర్ బీజేపీ నాయకులు ఈ విషయం తొమ్మిదేళ్ళలోనే సీఎం స్థాయికి ఎదిగిన తీరుచూసి కుక్కకుంటున్నారు. ఢిల్లీ నుంచి ఎవరో దివి కొత్త అలజడి సృష్టించడం కంటే డిమాండ్ సీఎం ఉన్న వ్యక్తికి ప్రమాదం ఇస్తే పార్టీలో కుదుపులు, కుతకుతలు ఉండవని బీజేపీ అధిష్టానం అనుకొని ఉంటుంది. నితీశ్ కుమార్ అధికారంలో ఉండగా, 'లవకుతు'లకు, అంటే కర్మీ కుక్కానాథులకు సమతాళంలో దక్కిన ప్రాధాన్యాన్ని అందేరీతిలో కొనసాగించడం కూడా బీజేపీ ఆలోచన కావచ్చు. యాదవేతర కులాలను తమ పక్షాన నిలబెట్టుకోవాల్సిన బీజేపీ, కుక్కానాథులకు చెందిన సామ్రాట్ ఛౌదరిని ముఖ్యమంత్రి పదవిలో కూర్చోబెట్టడం కనుక, డిమాండ్ సీఎం పదవి నితీశ్ కులమైన కర్పీల్ కు దక్కతుంది అంటున్నారు. నాలుగేళ్ళక్రితం నితీశ్ కుమార్ మోహారు ఎన్నికైనా చెయ్యని, ఆరేడీతో చేతులు కలిపిన అన్నిల్లోనే సామ్రాట్ ఛౌదరిని బీజేపీ అధినాయకత్వం బిహార్ రాష్ట్రానికే అధ్యక్షుడుగా ప్రతిష్ఠించింది. అయిన పనితీరుమీద ఎన్ని ఫిర్యాదులున్నా, అసమ్మతి తీవ్రస్థాయికి చేరగా, కక్షపడే అయిన స్వభావం, పార్టీని ఒక్కతాటిపై నడిపించడంలో వైపుబింబం చూసి బీజేపీ పెద్దలు సామ్రాట్ నీచుగా వదిలేశారు. మహాగద్దెపందనోలో చేరిన నితీశ్ కు గద్దెపంచేతవరకూ నెత్తిన తలపాగా ధరిస్తానని ప్రతిజ్ఞచేసిన సామ్రాట్, మరో రెండేళ్ళలో నితీశ్ వెనక్కుగానే అయోధ్యపెట్టి, గుండగియించుకొని, సరయూ నదిలో మునకేలేసి, తలపాగా వదిలేశారు. అమిత్ షాకు అమిత విశ్వాసపాత్రుడు కావడమే కాక, నితీశ్, సామ్రాట్ మధ్య చక్కని సమన్వయం, సయోధ్య ఉండటం కూడా కొత్త సీఎం ఎంపికమీద పనిచేసేందుకు ముఖ్యమంత్రిగా, మొత్తానికి, రాష్ట్రాన్ని సొంతంగా ఏలుకోవాలన్న బీజేపీ కోరిక ఇంతకాలానికి నెరవేరుకోంది. బిహార్ అసెంబ్లీ ఎన్నికలనాటికే ఈ పరిణామాన్ని విశ్లేషకులు ఊహించారు. స్థానిక బీజేపీ నాయకులు సైతం తమ మనసులో కోరికను ఎప్పటికప్పుడు బయటపెడుతూనే వచ్చారు. తొలిసారిగా బీజేపీ, జేడీయూలు సహనసంఖ్యలో చెరి సూటోక్కుస్తానాలో పోటీచేయడం కూడా ఈ ఊహనలకు దోహదం చేసింది. నితీశ్ నాయకత్వంలో ఎన్నికలకు పోతున్నామని బీజేపీ ప్రకటించింది కానీ, కాలోయే ముఖ్యమంత్రి అయినేనని ఎక్కడా అనలేదు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో బీజేపీ జేడీయూ కలసికట్టుగా ఘనవిజయం సాధించి, బీజేపీ అతి పెద్దపార్టీగా అవతరించి, నితీశ్ పదోసారి సీఎం అయిన నాలుగుసెలలకే అయిన మనసు పెద్దల సభమీదకు పోయింది. ఎగువనభలో కూర్చోని ప్రజలకు సేవచేసేకోవాలన్న ఆ చిరకాల కోరిక రెండల దశాబ్దాలపాటు ముఖ్యమంత్రి పదవిని అనుభవిస్తున్నప్పుడు కానీ, కేవలం సీఎం కర్పీల్ కోసం పాత్రులను ఎదాపెదా మార్చుతున్నప్పుడు కానీ అయినకు ఎందుకో గుర్తుకొచ్చేది. ఢిల్లీలో కూర్చోని బిహారీలకు పెద్దదక్కగా ఉంటానని అయిన హామీ ఇస్తున్నప్పటికీ, బిహార్ రాజకీయాల్లో ఇక అయిన పాత్ర ముగిసినట్లే, సామ్రాట్ ఛౌదరి ప్రవేశంతో రాష్ట్రం బీజేపీ పశ్చాత్తే. చరిత్ర ఈ పరిణామాన్ని నితీశ్-లాలూ తకం ముగింపుగా గుర్తుంచుకుంటుంది. తేక బీజేపీ తకారంభంగా చూస్తుందా?

డీఎంఐటీపీపై ప్రధాని భరోసా

మొదటిపేజీ తరువాయి - నియోజకవర్గాల పునర్విభజన ప్రక్రియలో ఏ రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరగదని, పార్లమెంట్ లో రాష్ట్రాల సీట్ల నిష్పత్తిలో మార్పు ఉండబోదని ప్రధానమంత్రి మోదీ ఇచ్చిన హామీపై ఏపీ మంత్రి నారా లోకేశ్ హర్షం వ్యక్తం చేశారు. ప్రధాని చేసిన ఈ ప్రకటన దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు పెద్ద ఊరటనిస్తుందని అయిన పేర్కొన్నారు. జనాభా నియంత్రణలో ముందున్న దక్షిణాది రాష్ట్రాలు, సీట్ల విభజన వల్ల తమ ప్రాధాన్యత తగ్గకుండా అందోళన చెందుతున్న తరుణంలో ప్రధాని ఇచ్చిన హామీ ఎంతో తీలకమని లోకేశ్ అభిప్రాయపడ్డారు. ఎన్నికల ప్రభుత్వం సమాఖ్య సూక్ష్మీకరణ కట్టుబడి ఉందనడానికి ప్రధాని మాటలే నిదర్శనమని కొనియాడారు. ఏ రాష్ట్రం కూడా నష్టపోకుండా అభివృద్ధిలో భాగస్వాములు కావాలన్నదే కూటమి ఉద్దేశమని స్పష్టం చేశారు. "ఏ రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరగదు.. ఇది ఎన్నికల గ్యారంటీ" అంటూ లోకేశ్ ఎక్స్ వేదికగా ఢిమా వ్యక్తం చేశారు. సమానత్వమే కూటమి లక్ష్యమని అయిన పేర్కొన్నారు.

మహిళా బిల్లుతో దేశ రాజకీయాల దిన, దశ మారతాయి

మొదటిపేజీ తరువాయి - చేరుకోవడంలో మహిళా రిజర్వేషన్లు కీలక పాత్ర పోషిస్తాయని వివరించారు. గతంలో ఈ బిల్లును వ్యతిరేకించిన వారికి మహిళా ఓటర్లు తగిన గుణపాఠం చెప్పారని అయిన వ్యాఖ్యానించారు.

తెలంగాణ రాష్ట్రంపై నిరంతరం విషపూరిత వ్యాఖ్యలు

మొదటిపేజీ తరువాయి - ఉన్న ప్రతి ఒక్కరూ ఈ వ్యాఖ్యలను ఖండించాలని పిన్నం పిలుపునిచ్చారు. రాష్ట్ర గౌరవాన్ని ఉంచుకోవడంపై తెలంగాణ బీజేపీ ఎంపీలు ఎందుకు మౌనంగా ఉంటున్నారు? అని అయిన నిలదీశారు. తెలంగాణ ఏర్పాటు అనేది పరిశ్రామిక పోరాటమని, వేదా మంది త్యాగాల ఫలితమని, దానిని విద్యేపూరిత విభజనతో పోల్చడం రాజ్యాంగాన్ని కించపరచడమేనని మండిపడ్డారు. తేజస్వి సూర్యకు తెలంగాణ చరిత్రపై కనీసం అవగాహన లేదని ఎద్దేవా చేశారు. ఒక జాతిని పార్టీకి చెందిన ఎంపీ ఇంత బాధాకారాపాత్రంతో మాట్లాడటం సరికాదని పాతపు పలికారు.

కర్నూలు ప్రమాద బాధితులకు పరిహారం ప్రకటించిన ప్రధాని మోదీ

మొదటిపేజీ తరువాయి - కర్నూలు జిల్లాలోని మంత్రాలయం సమీపంలో జరిగిన ఘోర రోడ్డు ప్రమాద ఘటనపై ప్రధానమంత్రి సరేంద్ర మోదీ తీవ్ర దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. ఈ దుర్ఘటనలో మరణించిన వారి కుటుంబాలకు, గాయపడిన వారికి ప్రధానమంత్రి జాతీయ సహాయ నిధి (సీఎంఎస్ఆర్ఎఫ్) నుంచి నష్టపరిహారం ప్రకటించారు. మృతుల కుటుంబాలకు రూ. 2 లక్షలు, గాయపడిన వారికి రూ.50 వేలు చొప్పున ఆర్థిక సాయం అందించనున్నట్లు ప్రధాని కార్యాలయం వెల్లడించింది. గురువారం తెల్లవారుజామున మంత్రాలయం మండలం బెలకలడోన సమీపంలో ఈ ప్రమాదం జరిగింది. శ్రీ రాఘవేంద్ర స్వామి వారిని దర్శించుకునేందుకు కర్ణాటకలోని చిక్మంగళూరు నుంచి యాత్రికులతో వస్తున్న బోటలో

వాహనం, ఎదురుగా వస్తున్న ట్యాంకర్ ను ఢీకొట్టింది. ఈ ఘటనలో

బదుగురు అక్కడికక్కడే మరణించగా, మరో ముగ్గురు ఆసుపత్రిలో చికిత్స పొందుతూ ప్రాణాలు విడిచారు. దీంతో మృతుల సంఖ్య 8కి చేరింది. మృతుల్లో బదుగురు మహిళలు, ఒక బాలిక ఉన్నారు. ప్రమాద సమాచారం అందిన వెంటనే క్షతగాత్రులను ఎమ్మిగనూరు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి తరలించి చికిత్స అందిస్తున్నారు. ప్రమాద స్థలాన్ని పరిశీలించిన జిల్లా ఎస్పీ విక్రాంత్ సాధిల్, బోలెడో డ్రైవర్ నిర్లమత్తులో ఉండటమే ప్రమాదానికి ప్రాథమిక కారణమని భావిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఈ దుర్ఘటన అత్యంత బాధాకరమని, మృతుల కుటుంబాలకు తన ప్రధాన సానుభూతి తెలియజేస్తున్నానని ప్రధాని మోదీ తన ఎక్స్ థాలో పేర్కొన్నారు. ఘటనపై పోలీసులు కేసు సమాధి చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

గృహిణులకు రూ.2,500, నిరుద్యోగులకు రూ.4,000

మొదటిపేజీ తరువాయి - సంక్షేమ పథకాలలో పాటు, అర్హిణులకు ఇంటిని నిర్మించే అర్హతను సాధించిన వారికి ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా మహిళా మార్పులకు శ్రీకారం చుడతామని విజయ్ నుష్కం చేశారు. ప్రజాకర్షక పథకాలకు మేనిఫెస్టోలో పెద్దపీట వేశారు. గృహిణులకు నెలకు రూ.2,500 ఆర్థిక సహాయం, డిగ్రీ పూర్తి చేసిన నిరుద్యోగులకు రూ.4,000, డిప్లొమా హోల్డర్లకు రూ.2,500 భృతి అందిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. యువతకు ఉపాధి కల్పించే లక్ష్యంతో బడు లక్షల మందికి రూ.18,000 చొప్పున ఉపాధి ఆధారిత మద్దతు పథకాన్ని ప్రకటించారు. దీంతో పాటు, ఇంటర్మీడియట్ చేసే యువతకు రూ.5,000 నుంచి రూ.8,000 వరకు స్టైపెండ్ ఇస్తామని తెలిపారు. వృద్ధులు, వితంతువులు, దివాంగులకు అందించే వింపసను నెలకు రూ.3,000కు పెంచామని, దాదాపు 15 లక్షల మందికి ఈ ప్రయోజనం చేకూరుస్తామని పేర్కొన్నారు. మహిళా సంక్షేమానికి ప్రత్యేక ప్రాధాన్యత ఇస్తూ, రూ.5 లక్షల వరకు వడ్డీరేణు రుణాలు, పేద యువకుల వివాహానికి ఒక సవరణ బంధం, పట్టు బీరతో కూడిన ఆర్థిక సహాయం అందిస్తామని వ్యాఖ్యం చేశారు. ప్రభుత్వ

భూముల్లో అర్హులైన వారికి ఉచితంగా ఇంటి పట్టాలు ఇస్తామన్నారు. ఆరోగ్య రంగంలో ఉచిత వైద్య పరీక్షలు, తక్కువ ధరలకే మందులు, క్యాన్సర్ బాధితుల కోసం ప్రత్యేక టిమా సౌకర్యం కల్పిస్తామని డీవీకే హామీ ఇచ్చింది. ప్రాథమిక సేవలకు అత్యంత ప్రాధాన్యమిస్తూ, ప్రతి ఇంటికి 200 యూనిట్ల వరకు ఉచిత విద్యుత్, ఇంటింటికి కూరగాయల ద్వారా తాగునీరు, ఏడాదికి ఆరు గ్యాస్ సిలిండర్లను ఉచితంగా పంపిణీ చేస్తామని ప్రకటించారు. రైతులకు అందగా నిలుస్తూ, బడు ఎకరాల కంటే ఎక్కువ భూమి ఉన్న రైతుల రుణాల్లో 50 శాతం మాఫీ చేస్తామని, సౌరశక్తి ప్రాజెక్టులను ప్రోత్సహిస్తామని మేనిఫెస్టోలో పాదుపరిచారు. మళ్ళీకూరులకు కనీసం మద్దతు ధర, చేపల వేల లేని సమయంలో రూ.27,000 ఆర్థిక సహాయం, రూ.25 లక్షల టిమా కవచేత కల్పిస్తామన్నారు. ఉద్యోగుల సంక్షేమానికి సంబంధించి అంగన్ వాడీ సిబ్బందికి రూ.18,000, పారిశుధ్య కార్యకర్తలకు రూ.10,000 వేతనం, దీర్ఘకాలం సేవలందిస్తున్న ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు రూ.15 లక్షల ప్రయోజనం కల్పిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతలకు ప్రాధాన్యత ఇస్తూ, "డ్రగ్-ఫ్రీ కేవలకాదు" కార్యక్రమాన్ని

ప్రాంతాధిపతి విజయ్ ప్రకటించారు. ఆర్థికంగా, 2036 నాటికి తమిళనాడును 1.5 ట్రిలియన్ డాలర్ల ఆర్థిక వ్యవస్థగా తీర్చిదిద్దడమే లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నామని, సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమల కోసం రూ.15,000 కోట్లతో భద్రతా నిధిని ఏర్పాటు చేస్తామని తెలిపారు. ఈ మేనిఫెస్టో ద్వారా సంక్షేమ పథకాలను, టెక్నాలజీ అధారిత అభివృద్ధిని జోడించి ఏప్రిల్ 23న జరగనున్న అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు డీవీకే సిద్ధమవుతోంది.

మహిళా బిల్లుపై పార్లమెంట్ లో చర్చ

మొదటిపేజీ తరువాయి - కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతిష్టాత్మకంగా ప్రవేశపెట్టిన మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లుపై (నార్ జి కే పందెం అధినయం) పార్లమెంట్ లో వాదనలు చేపట్టి జరిగింది. ఈ బిల్లులో ఓ.బీ.సి, ముస్లిం మహిళలకు ప్రత్యేక కోటా కల్పించాలన్న డిమాండ్ పై కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా, సుమతీవాది పార్టీ నేత అఖిలేశ్ యాదవ్ మధ్య తీవ్ర వాదనలు జరిగాయి. ఈ చర్చలో అఖిలేశ్ యాదవ్ మాట్లాడుతూ.. మహిళలకు కేటాయించిన 33 శాతం రిజర్వేషన్లలో వెనకబడిన వర్గాలు (ఓ.బీ.సి), ముస్లిం మహిళలకు ప్రత్యేకంగా ఉప-కోటా కేటాయించాలని డిమాండ్ చేశారు. అప్పడే నిజమైన సామాజిక న్యాయం సాధ్యమవుతుందని అయిన అభిప్రాయపడ్డారు. అఖిలేశ్ డిమాండ్ పై అమిత్ షా తీవ్రంగా స్పందించారు. భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం మత ప్రాతిపదికన రిజర్వేషన్లు కల్పించడం అసాధ్యమని స్పష్టం చేశారు. కేవలం రాజకీయ లబ్ధి కోసమే వివక్షలు ఇలాంటి డిమాండ్ చేస్తున్నాయని విమర్శించారు. డాక్టర్ టీఆర్ కేపెర్కర్ రచించిన రాజ్యాంగ సూక్ష్మీకరణ ఇది పూర్తిగా విరుద్ధమని ప్రభుత్వం తరపున అయిన గట్టిగా వాదించారు. ఈ బిల్లును వెంటనే అమలు చేయకుండా జనాభా గణన (సెన్సస్), నియోజకవర్గాల పునర్విభజన తర్వాత అమలు చేస్తామని చెప్పడంపై మహిళా అభ్యంతరం తెలిపాయి. ప్రభుత్వం కావాలనే కాలయాపన చేస్తోందని అఖిలేశ్ అందవనోతో పాటు ఇతర ప్రతిపక్ష నేతలు ఆరోపించారు. లోక్ సభ, రాష్ట్రాల అసెంబ్లీలలో మహిళలకు 33 శాతం సీట్లు కేటాయించడం ఈ బిల్లు ముఖ్య ఉద్దేశం

కాగా, ఓ.బీ.సి, ముస్లిం మహిళలకు ప్రత్యేక కోటా లేకపోవడమే ప్రస్తుత వివాదానికి కేంద్ర బిందువుగా మారింది.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో టాప్ 3 కులాలు

మొదటిపేజీ తరువాయి - (ఓ.బీ.సి) 56.36 శాతంతో అతిపెద్ద సామాజిక వర్గంగా నిలిచారు. జనాభా పరంగా మూడో, షేక్ ముస్లిం, ముదిరాజ్ తొలి మూడు స్థానాల్లో నిలిచాయి. దేశంలోనే అధ్యంతంతంగా, అత్యంత పారదర్శకంగా ఈ సర్వే ప్రక్రియను పూర్తి చేశామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఈ భారీ కనకం కోసం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సుమారు 1.03 లక్షల మంది ప్రభుత్వ సిబ్బంది క్షేత్రస్థాయిలో పనిచేశారు. ప్రజల నుంచి సెన్సెస్ డిజిటల్ పద్ధతిలో వివరాలను సేకరించారు. ఈ సర్వేలో భాగంగా మొత్తం 1,12,36,849 కుటుంబాలను సర్వే బృందాలు సందర్శించి, 3,55,50,759 మంది జనాభా వివరాలను సమారు చేసినట్లు ప్రభుత్వం అధికారిక ప్రకటనలో తెలిపింది. **సామాజిక వర్గాల వారీగా జనాభా వాటా** సర్వే ఫలితాల ప్రకారం, రాష్ట్ర జనాభాలో ఓ.బీ.సి తర్వాత షెడ్యూల్డ్ కులాలు (ఎస్సీలు) 17.42 శాతం, అగ్రవర్గాలు (ఓ.బీ.సి) 15.79 శాతం, షెడ్యూల్డ్ తెగలు (ఎస్టీలు) 10.43 శాతం చొప్పున ఉన్నారు. మరో అసక్తికరమైన విషయం ఏమిటంటే, సుమారు 4 శాతం మంది ప్రజలు తమకు ఎలాంటి కులం లేదని (నీకే ట్యూరస్)

తమ డిజిటల్ పేర్కొనడం గమనార్హం. **కులాల వారీగా ప్రధాన వర్గాలు** రాష్ట్రంలో అత్యధిక జనాభా కలిగిన కులాల జాబితాను పరిశీలిస్తే, 36.58 లక్షల మందితో (10.3 శాతం) మూడో సామాజిక వర్గం మొదటి స్థానంలో నిలిచింది. ఆ తర్వాత 27.96 లక్షల మందితో (7.9 శాతం) షేక్ ముస్లింలు రెండో స్థానంలో, 26.39 లక్షల జనాభాతో (7.4 శాతం) ముదిరాజ్ సామాజిక వర్గం మూడో స్థానంలో ఉన్నాయి.

ఓ.బీ.సి వర్గాల్లో: రెడ్డి సామాజిక వర్గం 4.8 శాతం వాటాతో అగ్రస్థానంలో ఉంది. ఆ తర్వాతి స్థానాల్లో కోమటి (1.4 శాతం), కమ్మ (1.0 శాతం), బ్రాహ్మణ (0.9 శాతం), కాపు/నాయుడు (0.7 శాతం), వెలమ (0.4 శాతం) ఉన్నారు. **ఓ.బీ.సి వర్గాల్లో:** షేక్ ముస్లింలు (7.9 శాతం) అత్యధిక జనాభాతో ముందుగా, ముదిరాజ్ (7.4 శాతం), యాదవ (5.7 శాతం), గౌడ్ (4.6 శాతం), మున్నూరుకాపు (3.9 శాతం) తర్వాతి స్థానాల్లో నిలిచారు. **ఎస్సీ వర్గాల్లో:** మూడో (10.3 శాతం) సామాజిక వర్గం అత్యధిక జనాభా కలిగి ఉండగా, మాల (4.1 శాతం), బేదా (0.5 శాతం), మాల సేల్ (0.5 శాతం) తర్వాతి స్థానాల్లో ఉన్నారు. **ఎస్టీ వర్గాల్లో:** లంబాపేట 6.8 శాతం జనాభాతో అగ్రస్థానంలో నిలిచారు. కోయి (1.2 శాతం), గౌడ్ (1.1 శాతం), ఎరుకులు (0.5 శాతం) వారి తర్వాత ఉన్నారు. ఈ సర్వే ద్వారా వెల్లడైన గణాంకాలు భవిష్యత్తులో ప్రభుత్వ విధానాలు, సంక్షేమ పథకాల రూపకల్పన, రాజకీయ సమీకరణాల్లో కీలక పాత్ర పోషించనున్నాయని విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు.

ఏపీలో ఇంటింటి గణన ప్రారంభం

మొదటిపేజీ తరువాయి - సంకల్పంతో ప్రభుత్వం పనిచేస్తుంది తెలిపారు. దీని కోసం కుటుంబాన్ని యూనిట్ గా తీసుకుని అభివృద్ధి ప్రణాళికలను రూపొందించటం అవసరమని ఈ లక్ష్య సాధనలో జనగణన కార్యక్రమం అత్యంత కీలకమని స్పష్టం చేశారు. 2 దశల్లో జనాభా లెక్కల కార్యక్రమం: రాష్ట్ర విభజన తర్వాత తొలిసారిగా రాష్ట్రంలో జనగణన కార్యక్రమం జరుగుతోందని ఇది కేవలం సమాచార సేకరణ మాత్రమే కాకుండా అభివృద్ధికి బలమైన పునాది వేస్తుందని సీఎం అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. జనాభా లెక్కల కార్యక్రమం 2 దశల్లో జరుగుతుందని మొదటి దశలో ఈ రోజు నుంచే ఇళ్ల గణన ప్రారంభమైందని వచ్చే ఏడాది నుంచి ప్రారంభమయ్యే 2వ దశలో జనాభా లెక్కల సేకరణ ప్రారంభమవుతుందని తెలిపారు. ప్రస్తుతం ప్రారంభమైన ఇళ్ల గణన కార్యక్రమంలో ప్రజలు స్వయంగా ఆన్ లైన్ ద్వారా సమాధి చేసుకునే అవకాశం ఉందని దీనిని సద్వినియోగం చేసుకోవాలని సీఎం విజ్ఞప్తి చేశారు. సరైన వివరాలను సమారు చేయటం ద్వారా రాష్ట్ర అభివృద్ధికి సహకారం అందించాలని ప్రజలను కోరారు. మొత్తం ఈ జనగణన కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేయడంలో ప్రతి ఒక్కరూ భాగస్వాములు కావాలని సీఎం చంద్రబాబు పిలుపునిచ్చారు.

తేజస్వి సూర్యపై కల్వకుంట్ల కవిత నిప్పులు

మొదటిపేజీ తరువాయి - పార్లమెంట్ వేదికగా తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటును భారత్-పాకిస్థాన్ విభజనతో పోల్చుతూ బీజేపీ ఎంపీ తేజస్వి సూర్య చేసిన వ్యాఖ్యలు రాష్ట్ర రాజకీయాల్లో కల్పిస్తున్న రేపాయి. ఈ వ్యాఖ్యలపై స్పందిస్తూ మాజీ ఎమ్మెల్యే, తెలంగాణ జాగృతి అధ్యక్షురాలు కల్వకుంట్ల కవిత సోషల్ మీడియా వేదికగా తేజస్వి సూర్యపై విరుచుకుపడ్డారు. నిండు పార్లమెంట్ లో తెలంగాణ అస్తిశ్యాన్ని, ఆమరచిరుల త్యాగాలను కించపరిచేలా మధ్యమాన్ని ఆగౌరవపరిస్తే ఊరకుతోమని హెచ్చరించారు. రాష్ట్రం నుంచి తెలంగాణ ఏర్పాటును ఒక విద్యేపూరిత విభజనతో పోల్చామని, కోటాని నిప్పులు చెరిగారు. తెలంగాణ ప్రజల మనోభావాలను దెబ్బతీసిన తేజస్వి సూర్య తన ఎంపీ పదవికి వెంటనే రాజీనామా చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. తెలంగాణ అంటే ఒక పోరాటమని, కోటాని మంది కలల సాకారమని... అటువంటి పవిత్రమైన ఉద్యమాన్ని ఆగౌరవపరిస్తే ఊరకుతోమని హెచ్చరించారు. రాష్ట్రం నుంచి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న కిషన్ రెడ్డి, బండే సంజయ్ వంటి బీజేపీ అగ్రనేతలు ఈ వ్యాఖ్యలపై ఎందుకు మౌనంగా ఉన్నారు కవిత ప్రశ్నించారు. సొంత రాష్ట్రాన్ని అవమానిస్తుంటే అడ్డుకోని వారు వదల్చుకో ఉండటానికి అసర్దులని, తెలంగాణ ప్రజలకు వారు సమాధానం చెప్పే తీరాలని డిమాండ్ చేశారు.

దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు ఎలాంటి నష్టం జరగదు

స్పష్టం చేసిన కేంద్రమంత్రులు

ఉండవల్లి సీఎం క్యాంపు కార్యాలయంలో కూటమి నేతల సమావేశం

చంద్రబాబుతో పవన్ కల్యాణ్, మాధవ్, పల్లె శ్రీనివాస్ ఫోటీ

నారీ శక్తి పందర్ల బిల్లుకు మద్దతుగా చేపట్టాల్సిన కార్యక్రమాలపై చర్చ

లోక్ సభ నియోజకవర్గాల పునర్విభజన పట్ల దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు ఎలాంటి నష్టం జరగదని, జనాభా సంఖ్యతో సంబంధం లేకుండా అన్ని రాష్ట్రాల్లో 50 శాతం చొప్పున సీట్లు పెరుగుతాయని కేంద్ర మంత్రులు ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు, ఉపముఖ్యమంత్రి పవన్ కల్యాణ్ లకు స్పష్టం చేశారు. అన్ని రాష్ట్రాల్లో లోక్ సభ సీట్లు 50 శాతం పెంపు ఉంటుందని తేల్చి చెప్పటంతో పాటు దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు ఎలాంటి నష్టం జరగదని వివరించారు. పార్లమెంట్ లో మహిళా బిల్లుకి ఆమోదం ఘట్టాన్ని అమరావతి నుంచి వీక్షించే ఏర్పాటు చేయటంతో పాటు వైఎస్సార్ సిీ సహా అన్ని పార్టీల ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యేలను ఆహ్వానించాలని చంద్రబాబు, పవన్ కల్యాణ్, మాధవ్, పల్లె శ్రీనివాస్ రావులు నిర్ణయించారు. నియోజకవర్గాల పునర్విభజన, మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లుపై ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నివాసంలో కూటమి పార్టీల నేతల సమావేశం జరిగింది. చంద్రబాబుతో ఉపముఖ్యమంత్రి పవన్ కల్యాణ్, బీజేపీ, టీడీపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షులు టీవీఎన్ మాధవ్, పల్లె శ్రీనివాస్ రావు సమావేశమయ్యారు. ఆ రెండు అంశాలకు సంబంధించిన ముసాయిదా బిల్లుల్లో పొందుపరిచిన అంశాలపై చర్చించారు. లోక్ సభ నియోజకవర్గాల సంఖ్యను 50 శాతం పెంచుతామని మాత్రమే ఆ బిల్లులో ఉందని, దాని పల్లె జనాభా నియంత్రణ పాటించిన దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు అన్యాయం జరుగుతుందని కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు లేవనెత్తుతున్న సందేహాలపై ప్రధానంగా చర్చ జరిగింది.

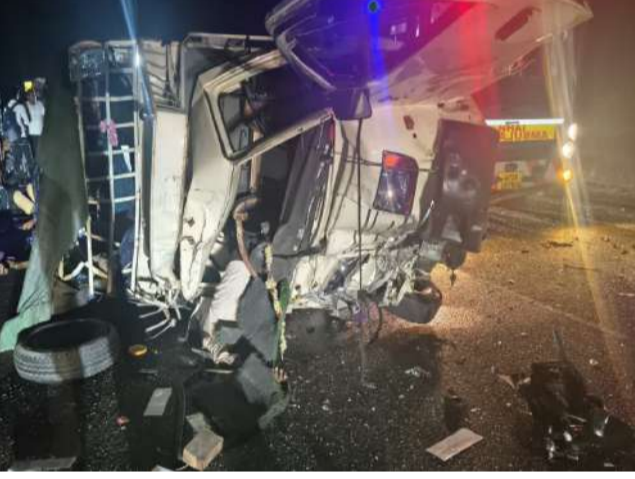
3 పార్టీల నేతల సంతృప్తి : ఆ సందేహాల్ని నివృత్తి చేసుకునేందుకు కేంద్ర పార్లమెంటులో వ్యవహారాల శాఖమంత్రి కిరణ్ రిజిజు, న్యాయశాఖ మంత్రి అర్జున్ రామ్ మేఘవాలీతో పాటు, కేంద్ర మంత్రులు కిషన్ రెడ్డి, రామోచాన్ నాయుడితో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ఫోన్ లో మాట్లాడారు. జనాభాతో సంబంధం లేకుండా ప్రతి రాష్ట్రంలో ఇప్పుడున్న లోక్ సభ స్థానాలు 50 శాతం పెరుగుతాయని, అదే విషయాన్ని పునర్విభజన బిల్లులో కేంద్ర ప్రభుత్వం స్పష్టంగా పేర్కొంటుందని వారు స్పష్టపరిచారు. రాంకో సంతృప్తి చెందిన కూటమి పార్టీల నేతలు ఆ బిల్లుని కలసికట్టుగా స్వాగతించాలని నిర్ణయించారు. కొందరు కావాలనే ఆ బిల్లుపై దుస్తువారం చేస్తున్నారన్న అభిప్రాయం సమావేశంలో వ్యక్తమైంది. జనాభాతో సంబంధం లేకుండా ప్రతి రాష్ట్రంలో లోక్ సభ స్థానాలు 50 శాతం పెంచినప్పుడు ఒక లోక్ సభ స్థానం పరిధిలోని సగటు జనాభాకి సంబంధించి రాష్ట్రానికి రాష్ట్రానికి మధ్య చాలా వ్యత్యాసానికి అవకాశం ఉందన్న చర్చ జరిగింది. ఈశాన్య రాష్ట్రాల్లో ఒక్కో లోక్ సభ స్థానం పరిధిలో సగటు జనాభా చాలా తక్కువంటే, కేరళ వంటి అధిక జనాభా కలిగిన రాష్ట్రాల్లో 20 లక్షల వరకు ఉంటుందన్న అభిప్రాయం వ్యక్తమైంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ వంటి రాష్ట్రాల్లో సగటు జనాభా మధ్యస్థంగా ఉంటుందన్న చర్చ జరిగింది. ఆ సెంట్రల్ నియోజకవర్గాల సంఖ్య కూడా 50 శాతం పెంచే అంశాన్ని పునర్విభజన ముసాయిదా బిల్లులో ప్రస్తావించకపోవడంపై కేంద్ర మంత్రులతో కూటమి నేతలు చర్చించారు. ఆ అంశం ముసాయిదాలో ప్రస్తావించకపోయినా, పార్లమెంటులో చర్చ సందర్భంగా దానిపై స్పష్టతనిస్తామని, కానిపక్షంలో ఆ సెంట్రల్ సీట్లు 50 శాతం పెంచే అధికారాన్ని పునర్విభజన కమిటీకి ఇస్తామని కేంద్ర మంత్రులు స్పష్టం చేసినట్లు తెలిసింది. చట్టసభల్లో మహిళలకు రిజర్వేషన్ బిల్లుకి ఈ నెల 17న పార్లమెంటు ఆమోదం తెలిపి చారిత్రక

ఘట్టానికి సంబంధించిన ప్రత్యక్ష ప్రసారాన్ని అమరావతి వేదికగా అన్ని పార్టీల నాయకులు, మహిళలు కలిసి వీక్షించే ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించారు. ఆ లోజు అమరావతిలో 2-3 వేల మంది కూర్చుని వీక్షించేలా భారీ వేదిక ఏర్పాటు చేయనున్నారు. మహిళా బిల్లుని రాజకీయాలకు అతీతంగా అన్ని పార్టీలు స్వాగతించుతున్నందున ఆ కార్యక్రమానికి వైసీపీ సహా అన్ని పార్టీల ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్యేలను ఆహ్వానించాలని నిర్ణయించారు. ప్రజాప్రతినిధులతో పాటు పెద్ద సంఖ్యలో మహిళా పార్టీలను ఏర్పాటు చేయాలని, బిల్లుకి ఆమోదం లభించిన సందర్భాల్లో ఒక ఉత్సవంలా చేయాలని నిర్ణయించారు. వీక్షించేలా ఏర్పాటు: అమరావతిలో పాటు, అన్ని నియోజకవర్గాల్లో ఆ కార్యక్రమాన్ని వీక్షించేలా ప్రత్యేక తెలంగాణ ఏర్పాటు చేయాలన్న సూచన వచ్చింది. జిల్లా, నియోజకవర్గాల స్థాయిలోను భారీ ఎత్తున కార్యక్రమాలు నిర్వహించి సోదరీమణులకు శుభాకాంక్షలు, ప్రధాని సరేంద్ర మోదీకి ధన్యవాదాలు తెలపాలని నిర్ణయించారు. దాదాపు రెండున్నర గంటలపాటు వీరి సమావేశం జరిగింది. కొన్ని పార్టీలు చెప్పవచ్చుగా దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో 50 శాతం సీట్లు పెంపు లేదనే వాదనపై కేంద్ర పెద్దల నుంచి నేతలు స్పష్టత తీసుకున్నట్లు సమాచారం. కేంద్ర న్యాయశాఖ మంత్రితో పాటు పార్లమెంటులో వ్యవహారాల మంత్రి మంకొండరెడ్డితోనూ మాట్లాడి బిల్లుపై స్పష్టత తీసుకుని వారిద్దరినీ వివరణలో 3 పార్టీల నేతలు పూర్తి సంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. నియోజకవర్గాల పునర్విభజన బిల్లులో దక్షిణాది రాష్ట్రాలకు 50 శాతం సీట్లు పెంపుపై కేంద్రం నుంచి కూటమి నేతలకు స్పష్టత వచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. 50 శాతం నియోజకవర్గాల సీట్లు పెంపుపై దక్షిణాదికి ఎలాంటి నష్టం లేదని దీనిని రాజకీయంగా కలసి కట్టుగా స్వాగతించాలని చంద్రబాబు, పవన్ కల్యాణ్, మాధవ్ నిర్ణయించారు. కొందరు చేసేది అనవసర దుష్ప్రచారమని ఈ సందర్భంగా నేతలు నిర్ధారించుకున్నట్లు సమాచారం. జనాభా తో సంబంధం లేకుండా దక్షిణాదికి రాజకీయంగా నష్టం లేకుండా బిల్లు రూపొందించేందుకు కేంద్ర పెద్దల నుంచి నేతలు ఈ మేర స్పష్టత తీసుకున్నట్లు తెలుస్తోంది. మహిళా రిజర్వేషన్ బిల్లుకు మద్దతుగా చేపట్టాల్సిన కార్యక్రమాలపైనూ నేతలు చర్చించారు. 3 పార్టీల నేతలు కలిసి పెద్ద తెరపై కార్యక్రమం వీక్షించే ఏర్పాటు ఉంటే భాగంబుందనే పవన్ ప్రతిపాదనకు అంగీకారం తెలిపిన సీఎం ప్రజా ప్రతినిధులందరినీ భాగస్వాముల్ని చేసేలా కార్యచరణ రూపొందించాలని నిర్ణయించారు. జిల్లా, నియోజకవర్గాల స్థాయిలోనూ భారీ ఎత్తున కార్యక్రమాలు చేపట్టి మహిళా సోదరీమణులకు, ప్రధాని ధన్యవాదాలు తెలపాలని నిర్ణయించారు. అన్ని నియోజకవర్గాల్లో టెవీ స్క్రీమింగ్ లు ఏర్పాటు ఆమోదం తెలిపారు.

దైవ దర్శనానికి వెళ్తుండగా ఘోర ప్రమాదం - 8 మంది మృతి

కర్నూలు జిల్లాలో బొబెర్రో వాహనం
లారీ ఢీకొని ప్రమాదం
ఘటనలో 8 మంది మృతి,
12 మందికి గాయాలు
మృతులు కర్ణాటకలోని చిక్ మంగళూరుకు చెందిన వారిగా గుర్తింపు

చిక్ మంగళూరుకు చెందిన కొందరు భక్తులు మంత్రాలయంలోని శ్రీరాఘవేంద్రస్వామి దర్శనానికి వెళ్తుండగా ఈ ప్రమాదం చోటుచేసుకుంది. సమాచారమందుకున్న వెంటనే పోలీసులు హెల్పాచూరిన ఘటనాస్థలికి చేరుకుని సహాయక చర్యలు చేపట్టారు. ప్రమాద సమయంలో బొబెర్రో వాహనంలో 23 మంది ఉన్నట్లుగా పోలీసులు వివరించారు. "చిలకలదోన గ్రామం దగ్గర నేషనల్ హైవే 167 పైన రోడ్డు ప్రమాదం జరిగింది. బీదర్ నుంచి టుముకూరు వైపుగా వెళ్తున్న రెడీమిక్స్ లారీని ఎదురుగా వస్తున్న మంత్రాలయం వెళ్తున్న వాహనం ఢీ కొలిచింది. ఈ ప్రమాదంలో ఐదుగురు మహిళలు, మూడేళ్ల పేద్రమ్మని బాలిక, ఇద్దరు పురుషులు మృతి చెందారు. గాయపడ్డ వారిలో ఏడుగురిని కర్నూల్ లోని ఆసుపత్రికి తరలించగా, మరో నలుగురు ఎమ్మిగనూరులో చికిత్స

పొందుతున్నారు. ఒక వ్యక్తి పరిస్థితి నిలకడగా ఉంది. మిగిల్చి వివరాలు దర్యాప్తులో తేల్చాల్సి ఉంది. **మృతులకు ప్రధాని సంతాపం :** మంత్రాలయం రోడ్డు ప్రమాద ఘటనపై ప్రధాని సరేంద్ర మోదీ స్పందించారు. మృతుల కుటుంబాలకు ప్రగాఢ సానుభూతి తెలిపారు. వారి కుటుంబాలకు కేంద్రం తరఫున రూ.2లక్షల చొప్పున పరిహారాన్ని వాటి ప్రకటించారు. **దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేసిన సీఎం చంద్రబాబు :** రోడ్డు ప్రమాద దుర్ఘటనలో ఎనిమిది మంది ప్రాణాలు కోల్పోవడంపై ఆంధ్రప్రదేశ్ సీఎం చంద్రబాబు తీవ్ర దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. ఈ ఘటన పట్ల విచారణ అనివారించాలని ఆదేశించారు. క్షతగాత్రులకు మెరుగైన వైద్యం అందించాలని ఆధికారులకు సూచించారు. మృతుల కుటుంబాలకు ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలిపారు. ఈ ప్రమాదంపై రాష్ట్ర మంత్రులు భరణ్, జనార్జున్ రెడ్డి విచారం వ్యక్తం చేశారు. **మితిమీరిన వేగం ప్రాణం తీసేందా?** : ఇటీవల జరుగుతోన్న వరుస ప్రమాదాలతో ప్రజలు ఔచిత్యంపాతున్నారు. చాలా ఘటనల్లో మితిమీరిన వేగం, మద్దం సేవించి, నిర్లక్ష్యపూరితంగా డ్రైవింగ్ చేస్తుంటే లాంటివి కారణమవుతున్నారని, రాష్ట్రంలో రోజూ ఏదో చోట రోడ్డు నెత్తురోడుతూనే ఉన్నాయి. రోడ్డు భద్రతా నియమాలు పాటించాలని ప్రాథమిక పోలీసులు ఎంతగానూ చెబుతున్నప్పటికీ వాచనంబాటు పెడచెప్పినట్లు తెలుస్తోంది. కర్నూలు బిల్లు ప్రమాదం ఘటన మర్చిపోకముందే మరో ప్రమాదం జరగడంతో స్థానికంగా చర్చనియోశంకగా మారింది.

రాబోయే 3 రోజులు మధ్యాహ్నం వేళ బయటకు వెళ్ళొద్దు

ఆరోగ్య శాఖ హెచ్చరికలు
రాష్ట్రంలో రారెత్తిస్తున్న ఎండలు
వచ్చే మూడు రోజులు పలు జిల్లాల్లో వడగాలులు
అప్రమత్తంగా ఉండాలని సూచిస్తున్న ఐఎండీ

ప్రకటనను విడుదల చేసింది. **ఆరోగ్యశాఖ సూచించిన జాగ్రత్తలు ఏవే :** ప్రజలు మధ్యాహ్నం 12-3 గంటల మధ్య బయటకు వెళ్లకూడదు. రోజూ తగినంత ఓఆర్ఎస్, మజ్జిగ, నిమ్మరసం తీసుకోవాలి. బయటకు వెళ్లటప్పుడు తలకు టోపీ, టవల్ లాంటివి ధరించాలి. అయితే, మసాలా ఫుడ్ తినడం తగ్గించాలి. వడదెబ్బ లక్షణాలు గుర్తించి ముందస్తు చర్యలు చేపట్టాలి. ప్రభుత్వ ఆసుపత్రుల్లో ఐపీ ఘోషాద్వై, అవసరమైన మందులు సిద్ధం చేసుకోవాలి. గ్రామాల్లో ఏసీఎం, ఆశా సిబ్బంది ద్వారా ఓఆర్ఎస్ పంపిణీ ముమ్మరం చేయాలి. **లక్షణాలు :** శరీర ఉష్ణోగ్రత అధికంగా పెరగడం తల తిప్పడం వంటలు గుండె వేగంగా కొట్టుకోవడం అవసరమైన స్థితికి చేరుకోవడం పైన వివరించిన లక్షణాలు కనిపిస్తే వెంటనే సమీపంలోని ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి తరలివెళ్లాలని ఆరోగ్య శాఖ సూచించింది. సత్యర చికిత్స అందించేందుకు ఏర్పాటు : వడ దెబ్బ బాధితులకు వేగవంతమైన, మెరుగైన వైద్య చికిత్సను అందించేందుకు వీలుగా అన్ని హాస్పిటల్స్ లో ప్రత్యేకంగా డాక్టర్

అధిక పరిస్థితులు వెనకబాటుకు ప్రధాన కారణమైనా, కులం అనేది పేదరికానికి సంబంధించి అన్ని స్థాయిల్లోనూ బలమైన ప్రభావం చూపిస్తోందని స్వతంత్ర నిపుణుల కమిటీ వెల్లడించింది. పేదరికమనేది కులంతో బలంగా ముడిపడిన అంశమని తెలిపింది. తెలంగాణ సామాజిక, ఆర్థిక, కుటుంబ సర్వే నివేదికలో ఆధ్యయనం చేసిన స్వతంత్ర నిపుణుల కమిటీ ప్రభుత్వానికి నివేదిక ఇచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శాశాఖ ప్రజలు అందుబాటులోకి తెచ్చింది. **నివేదికలో ఏమిందంటే?** : దేశంలో కులం లేదు, కేవలం పేదరికం మాత్రమే ఉంది. పేదరికానికి కులాన్ని కలిపి అణచివేతకు గురవుతున్నారని కొందరు అభిప్రాయం వదులుతున్నారు. అయితే ఇప్పటికీ వెనకబాటుకు, పేదరికానికి కులం ప్రధాన కారణమని బలంగా చెప్పవచ్చు ఉన్నాడు. నిపుణుల కమిటీ ఈ విషయంపై సమగ్ర సర్వే నివేదిక ద్వారా అధ్యయనం చేసింది. ఆ అధ్యయనంలో తెలుసుకున్న విషయాలివేవటట్లు ప్రాంతీయ కన్నా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే ఎక్కువ మంది పేదలు నివసిస్తున్నారని, పట్టణాలలో పోల్చితే గ్రామాల్లో భూమి యాజమాన్యం ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ పేదలు అక్కడే ఎక్కువగా ఉన్నారని తెలిసింది. జనరల్ కులాల కన్నా బీసీలు, బీసీల కన్నా ఎస్టీలు, ఎస్టీల కన్నా ఎస్టీల పేద కుటుంబాలు జీవనోపాధి సాధికల్లో వెనకబడి ఉన్నాయి. **సర్వేలో వార్షిక ఆదాయాన్ని పరిశీలిస్తే :** సర్వేలో కుటుంబాల వార్షిక ఆదాయాన్ని గణకులు అడిగినప్పుడు 12 రకాల ఆదాయ పరిమితుల్లో ఆయా కుటుంబాలు ఏదానికి రూ.50 వేల నుంచి రూ.కోటికి పైగా ఉందని వెల్లడించాయి. పేదరికాన్ని పేదరికం చేసేందుకు సర్వేలో రూ.లక్ష కన్నా తక్కువ ఆదాయం కలిగిన కుటుంబాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే దాదాపు 1.1 కోటి కుటుంబాలున్నాయి. వాటిలో 63.4 లక్షలు బీసీ, 21.5 లక్షల ఎస్టీ, 14.3 లక్షల ఎస్టీ, 9.2 లక్షల జనరల్ కులాలున్నాయి. రాష్ట్రంలోని మొత్తం 242 కులాల్లో బీసీల్లో ఎదురుపలు, ముదిరాజ్ లు, ఎస్టీలో మాదిరిలు, ఎస్టీల్లో లంబాడీ లు ఎక్కువ పేదలుగా ఉన్నారు. వీరిందరికీ సంవత్సరానికి రూ.లక్షలోపై వార్షిక ఆదాయం వస్తుంది. ఇందులో 1.1 కోట్ల కుటుంబాల్లో 40 శాతం వరకు వీరు, మిగత నాలుగు కులాల జనాభా 33 శాతం మాత్రమే ఉంది. జనరల్ కులాల్లోని పేదలకు బీసీ, ఎస్టీ, ఎస్టీ పేదలకు మధ్య వెనకబాటులో వ్యత్యాసాలు, అసమానతలు పోల్చేందుకు 14 రకాల సామాజిక, విద్య, ఉద్యోగాలు, జీవన ప్రమాణాల సూచికలను పరిశీలించగా, మిగత వర్గాల్లో కులం ఎంత ముఖ్యమైందో పేదరేపూ కుల ప్రభావం అంతే బలంగా ఉంది. **పేదరికం ఇలా..** కేటగిరీ పేదరికం (శాతం) బీసీ 58.4, ఎస్టీ 19.7, ఎస్టీ 13.2, జనరల్ 8.5 **అల్పదానం ఎస్టీ, ఎస్టీ, బీసీలు :** వెనకబాటు సూచీ అందరి పేదల్లో ఒకేలా లేదు. రూ.లక్ష కన్నా ఆదాయం తక్కువ ఉన్న కుటుంబాల్లో 13 రకాల వెనకబాటు అంశాలు పరిశీలించినప్పుడు విద్య నుంచి మరుగుదొడ్డు, రిటైర్మెంట్లు, విద్యుత్తు సౌకర్యం కలిగిన గృహాలు, రోజూవారీ వేతన కార్మికులు, టాల కార్మికులు, కులాలతర వివాహాలు, ఆర్థిక రుణ భారాల వరకు ప్రతి దానిని జనరల్ కులాల కన్నా ఎస్టీ, ఎస్టీ, బీసీలు అధ్యాసస్థితిలో ఉన్నారు. పేద కుటుంబాల్లోని జనరల్ కులాలకు చెందిన 40 శాతం మంది పిల్లలు ప్రైవేటు స్కూల్స్ లో చదువుతున్నారు. ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చదువుతున్న పేద కుటుంబాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు కూడా ఇదే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. సంవత్సరానికి రూ.లక్ష ఆదాయం కలిగిన 56 కులాల్లో పేదల వెనకబాటు సూచీని పరిశీలిస్తే, వెలమల్లో తక్కువ వెనకబాటు ఉంటే ఎస్టీ బీసీల్లో అత్యధిక వెనకబాటు కనబడుతుంది.

'జవాబుపత్రాల్లో డబ్బులు పెట్టాను

నన్ను ఎలాగైనా పాస్ చేయండి'
బోర్డు అధికారులకు ఫోన్ చేసి తనను ఎలాగైనా పాస్ చేయాలని కోరిన విద్యార్థి
ఫోన్ లోనే కౌన్సిలింగ్ ఇచ్చి అతని తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడిన అధికారులు

పరీక్షలు అంటే అందరికీ ఒకే అందోళన ఉంటుంది. ఎంత బాగా ప్రిపేర్ అయినప్పటికీ చాలా మంది పరీక్ష అనగానే భయపడిపోతారు. ఇక పిల్లల పరిస్థితి అయితే చెప్పనక్కర్లేదు. పరీక్షలు ఒకేతప్ప, ఫలితాలు అంతకు మించి టెన్షన్ పెడతాయి. రిజల్ట్ తెలిసి రోజూ పది రెండు ఎక్కువ భయాందోళనకు గురవుతుంటారు. కొందరు నున్నత మనస్సులు అత్యుత్సాహాలకు సైతం పాల్పడుతున్న ఘటనలు చూస్తూనే ఉన్నాం. కానీ కొందరు విద్యార్థులు పరీక్ష సరిగా రాయకపోవడంతో తమని పాస్ చేయాలంటూ ప్రాథేయపదతూ జవాబు వ్రాతలోనే బలిపాలులూ వినతులు రాయడం చాలానే చూశాం. మరెవరైనా బెదిరింపులకు పాల్పడతారు, ఇంకొందరు ఇంకేలా, తమకు తోచినట్లు ఏదో ఒక కవచం అల్లుతారు. కానీ ఓ విద్యార్థి ఇవన్నీ చేసినప్పటికీ మళ్ళీ ఫలితాల రోజు ఏకంగా ఇంటర్ బోర్డ్ అధికారులకే ఫోన్ చేశాడు. తనను పాస్ చేయాలని కోరాడు. అతని సంగతేంటో తెలుసుకోవాలంటే ఈ కథనం చదవాలి.

ప్రశ్నాపత్రాన్ని మూడుసార్లు రాశా : నన్ను బుధవారం ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలు ఫలితాలు వచ్చిన సంగతి తెలిసింది. విశాఖకు చెందిన సెకండ్రీ ఇయర్ విద్యార్థి ఒకరు తాను ఫెయిల్ అవుతాననే భయంతో ఫలితాలు వెలువడక ముందు ఇంటర్ బోర్డ్ అధికారులకు ఫోన్ చేశాడు. ఏదో ఒక విధంగా తనను పాస్ చేయాలని కోరాడు. జవాబుపత్రాల్లో డబ్బులు కూడా పెట్టానని చెప్పాడు. అంతే కాకుండా తానూ ఏమీ చదవకపోవడంతో ప్రశ్నాపత్రాన్ని మూడుసార్లు రాశానని తెలిపాడు. విద్యార్థి మాటలు విని ఏదో ఏదో అను అధికారి, వెంటనే ఆప్రమత్తమయ్యాడు.

తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడిన అధికారులు : అధికారులు ఆ విద్యార్థికి ఫోన్ లోనే కౌన్సిలింగ్ ఇచ్చారు. త్వరలోనే అడ్వాన్స్ నిష్ణామెంటు పరీక్షలు ఉన్నాయని వాటికోసం చదువుకోవాలని సూచించారు. ఆ తర్వాత విశాఖ అరిజిట్ ఈ సమాచారం చేరవేశారు. ఈ విషయంపై వెంటనే అతని తల్లిదండ్రులకు తెలిపాలని చెప్పారు. అనంతరం జిల్లా అధికారులు ఆ విద్యార్థి తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడి జరిగింది చెప్పారు. తమ కుమారుడు ఎటువంటి తొందరపాటు నిర్ణయం తీసుకోకుండా జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలని చెప్పారు. ద్వితీయ సంవత్సరం పరీక్షలు రాసిన ఈ విద్యార్థి ఫస్ట్ యర్ రెండు సబ్జెక్టులు, సెకండ్రీయర్ మూడు సబ్జెక్టులు ఫెయిల్ అయ్యాడు. అప్పటికే ఆ విద్యార్థి ఇబ్బందే ఉన్నందున తాము జాగ్రత్తగా చూసుకుంటామని తల్లిదండ్రులు అధికారులకు తెలియజేశారు.

నిష్ణామెంటు పరీక్షలు : రీ కొంటింగ్, రీ నివేదికను ఏప్రిల్ 20 నుంచి 27వ తేదీ వరకూ అవకాశం కల్పించాయి. మే 21 నుంచి జూన్ 4 వరకూ థియరీ నిష్ణామెంటు పరీక్షలు, జూన్ 7 నుంచి 11 వరకూ ప్రాక్టికల్ పరీక్షలు నిర్వహించనున్నారు. జూన్ 5న పబ్లిక్, హ్యూమన్ వాల్యూ, జూన్ 6న పర్యావరణ విద్య పరీక్షలు జరగనున్నాయి.

పేదరికానికి కులం కూడా ఓ కారణమే!

సమగ్ర కుటుంబ సర్వేలో ఫాకింగ్ నిజాలు
గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే ఎక్కువ మంది పేదలు
వార్షిక ఆదాయం లక్షలోపు ఉన్న 1.1 కోట్ల కుటుంబాలు
కుటుంబ సర్వే నివేదికను ప్రభుత్వానికి అందించిన స్వతంత్ర నిపుణుల కమిటీ

అధిక పరిస్థితులు వెనకబాటుకు ప్రధాన కారణమైనా, కులం అనేది పేదరికానికి సంబంధించి అన్ని స్థాయిల్లోనూ బలమైన ప్రభావం చూపిస్తోందని స్వతంత్ర నిపుణుల కమిటీ వెల్లడించింది. పేదరికమనేది కులంతో బలంగా ముడిపడిన అంశమని తెలిపింది. తెలంగాణ సామాజిక, ఆర్థిక, కుటుంబ సర్వే నివేదికలో ఆధ్యయనం చేసిన స్వతంత్ర నిపుణుల కమిటీ ప్రభుత్వానికి నివేదిక ఇచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం శాశాఖ ప్రజలు అందుబాటులోకి తెచ్చింది. **నివేదికలో ఏమిందంటే?** : దేశంలో కులం లేదు, కేవలం పేదరికం మాత్రమే ఉంది. పేదరికానికి కులాన్ని కలిపి అణచివేతకు గురవుతున్నారని కొందరు అభిప్రాయం వదులుతున్నారు. అయితే ఇప్పటికీ వెనకబాటుకు, పేదరికానికి కులం ప్రధాన కారణమని బలంగా చెప్పవచ్చు ఉన్నాడు. నిపుణుల కమిటీ ఈ విషయంపై సమగ్ర సర్వే నివేదిక ద్వారా అధ్యయనం చేసింది. ఆ అధ్యయనంలో తెలుసుకున్న విషయాలివేవటట్లు ప్రాంతీయ కన్నా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోనే ఎక్కువ మంది పేదలు నివసిస్తున్నారని, పట్టణాలలో పోల్చితే గ్రామాల్లో భూమి యాజమాన్యం ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ పేదలు అక్కడే ఎక్కువగా ఉన్నారని తెలిసింది. జనరల్ కులాల కన్నా బీసీలు, బీసీల కన్నా ఎస్టీలు, ఎస్టీల కన్నా ఎస్టీల పేద కుటుంబాలు జీవనోపాధి సాధికల్లో వెనకబడి ఉన్నాయి. **సర్వేలో వార్షిక ఆదాయాన్ని పరిశీలిస్తే :** సర్వేలో కుటుంబాల వార్షిక ఆదాయాన్ని గణకులు అడిగినప్పుడు 12 రకాల ఆదాయ పరిమితుల్లో ఆయా కుటుంబాలు ఏదానికి రూ.50 వేల నుంచి రూ.కోటికి పైగా ఉందని వెల్లడించాయి. పేదరికాన్ని పేదరికం చేసేందుకు సర్వేలో రూ.లక్ష కన్నా తక్కువ ఆదాయం కలిగిన కుటుంబాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే దాదాపు 1.1 కోటి కుటుంబాలున్నాయి. వాటిలో 63.4 లక్షలు బీసీ, 21.5 లక్షల ఎస్టీ, 14.3 లక్షల ఎస్టీ, 9.2 లక్షల జనరల్ కులాలున్నాయి. రాష్ట్రంలోని మొత్తం 242 కులాల్లో బీసీల్లో ఎదురుపలు, ముదిరాజ్ లు, ఎస్టీలో మాదిరిలు, ఎస్టీల్లో లంబాడీ లు ఎక్కువ పేదలుగా ఉన్నారు. వీరిందరికీ సంవత్సరానికి రూ.లక్షలోపై వార్షిక ఆదాయం వస్తుంది. ఇందులో 1.1 కోట్ల కుటుంబాల్లో 40 శాతం వరకు వీరు, మిగత నాలుగు కులాల జనాభా 33 శాతం మాత్రమే ఉంది. జనరల్ కులాల్లోని పేదలకు బీసీ, ఎస్టీ, ఎస్టీ పేదలకు మధ్య వెనకబాటులో వ్యత్యాసాలు, అసమానతలు పోల్చేందుకు 14 రకాల సామాజిక, విద్య, ఉద్యోగాలు, జీవన ప్రమాణాల సూచికలను పరిశీలించగా, మిగత వర్గాల్లో కులం ఎంత ముఖ్యమైందో పేదరేపూ కుల ప్రభావం అంతే బలంగా ఉంది. **పేదరికం ఇలా..** కేటగిరీ పేదరికం (శాతం) బీసీ 58.4, ఎస్టీ 19.7, ఎస్టీ 13.2, జనరల్ 8.5 **అల్పదానం ఎస్టీ, ఎస్టీ, బీసీలు :** వెనకబాటు సూచీ అందరి పేదల్లో ఒకేలా లేదు. రూ.లక్ష కన్నా ఆదాయం తక్కువ ఉన్న కుటుంబాల్లో 13 రకాల వెనకబాటు అంశాలు పరిశీలించినప్పుడు విద్య నుంచి మరుగుదొడ్డు, రిటైర్మెంట్లు, విద్యుత్తు సౌకర్యం కలిగిన గృహాలు, రోజూవారీ వేతన కార్మికులు, టాల కార్మికులు, కులాలతర వివాహాలు, ఆర్థిక రుణ భారాల వరకు ప్రతి దానిని జనరల్ కులాల కన్నా ఎస్టీ, ఎస్టీ, బీసీలు అధ్యాసస్థితిలో ఉన్నారు. పేద కుటుంబాల్లోని జనరల్ కులాలకు చెందిన 40 శాతం మంది పిల్లలు ప్రైవేటు స్కూల్స్ లో చదువుతున్నారు. ఇంగ్లీష్ మీడియంలో చదువుతున్న పేద కుటుంబాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు కూడా ఇదే పరిస్థితులు ఉన్నాయి. సంవత్సరానికి రూ.లక్ష ఆదాయం కలిగిన 56 కులాల్లో పేదల వెనకబాటు సూచీని పరిశీలిస్తే, వెలమల్లో తక్కువ వెనకబాటు ఉంటే ఎస్టీ బీసీల్లో అత్యధిక వెనకబాటు కనబడుతుంది.